

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

qualem quantúmque post stantis Romani Imperij tempora, nullus aut domi habuerit, aut in itinere duxerit Imperator. Lombardia autem & rerum Italia administrationem Hencio filio, regi Sardinia commisit: ea iniuncta conditione, vt sese apud Parmam continens, quacunque ingruerent remotius agenda, per legatos ministrosque curaret. Iámque Taurinum Fridericus attigerat, cum Hencium pepulere Cremonenses, vt oblata Quintiani Brixianorum oppidi, furto aut prima oppugnatione, capiendi occasione, per suam ipsius solitam celeritatem diligentiamque vteretur: Sed illo haudquaquam impigriores fuere Parmenses patria extorres, qui Placentinorum allata populariter ope freti, ad recipiendam patriam sunt ingressi. Inerat Parme prætor Henricus Aretinus: cui, dicendo iuri à Friderico pridem imposto, Hencius in Brixianos ducturus, vrbis, præsidijque regimen demandauerat: Isque à factionis Imperatoria Parmensibus impulsus, structa acie extorribus ad Tarum obujs cominus est congressus: & praelium bincinde, viribus odio maiore, commissum est: in quo Henricus Prator & præsidij primores sunt interfecti. Parmensium autem Friderico studentium, non magna magis, quam crudelissima cædes commissa fuit, minimoque postea negotio extorres in patriam sunt reducti.

CAPVT XIII.

Ingressum iam alpes Fridericum petendi concilij, quod Lugduni agebatur, gratia, auditus Parme casus, ad reditum traxit: futurum tantum existimauit, vt eo in Gallijs remotissimo, Parmensium, si incolumes mansissent, exemplo, multi de Italia rebellarent: vsusque est conatu, cæteris antehac omnibus maiore, copijs vniuersè contrahendis. Venit enim cum omnibus Marchia

chia Taruisana neruis Ecelinus: Aduenere ex Sicilia Apuliaq; Saraceni, & millium sexaginta copijs Parma est cincta. Praeuenerat autem consilio & prudentia, fragmentem Fridericum, etiam priusquam Taurino moueri posset, Gregorius Montelongus, apostolica sedis in Lombardia legatus, quem Innocentius pontifex Aquilegensis patriarchatu ornatum, apud Mediolanenses Placentinosq; iussit permanere. Eo curante, hinc Placentini, Mediolanenses: inde Bononienses, Ferrarienses, Regimini, Mutinenses praesidia immiserant Parmam celerrima, ut Fridericus illorum eruptionibus, penè quotidianis, agitata, castra remotius fuerit comunire coactus: Quae quidem castra, in magnum circuitum, fossa valloque, primum casu, & praeter intentionem munitissima, Fridericus in urbem aedificata, relinquere constituit: ut Parma, quam primum caperetur, funditus diruta, haec in eius locum suffecta maneret: nomenq; nouae vrbi Victoriae fuit inditum. Et tutelaris sanctus, de more Christiano martyr Victor, in basilica cathedrali est nuncupatus: Victoriniq; in ea vrbe monetata fuere dicti. Continuatum est postea duos ferme annos bellum atrox, variumq; & Lombardia ac omnium Italiae perniciosissimum: omnibus, quos per Italiam partium Gibellinae, & Guelphae labes infecerat, auxilia, non magis militum, quam pecuniarum, odio partium, utrinque contribuentibus. Et fuit vrbs Victoria, vario gentium & rerum inusatarum commercio ac multitudine frequentata: quod per singulos fere dies ex Africa, Mauritania, Asia, Aegypto noui homines, noua veste, nouis moribus sunt visi. Animalia etiam vidit vrbs Victoria, quae post theatrales stantis Romani Imperij ludos Italia non viderat: Elephantes, dromedarios, pantheras, leones, pardos, lynces, & vrsos albos:

Cum

Cum canes tunc visi, hinc magnitudine visusq; horribili, inde extrema pusillitate feruntur: Aues quoq; & rapaces, & cicures, Fridericus curauit, præter vsitatas in Italia multas: in quibus falcones, chilnonesq; astures, & gryfaldi albi, & quod eam decuit maiestatem, immensa magnitudinis barbati bubones fuere conspicui. Contra-
xitq; ed Fridericus, habitas prius, & tunc primùm captas, speciosissimas mulieres: quibus à spadonum grege custoditis, viridaria, vineas, hortos, & consitiones cum villis apud Victoriam urbem lautissimè procurabat. Qua tempestate, dum Tartari suis locis, & Grossoni Arabes Hierosolymam vastant, Papa expeditionem molitur in Asiam: Fridericus apud Parmam desiderat: res Germaniæ erant inquietissima. Nam electores Imperij, facta de Friderico priuationi innixi, Landgrauium Thuringiæ, Romanorum regem designarant, cognomento Rassen. Hic iuxta Herbipolim in Ascensione Dominica à Moguntino & Coloniensi archiepiscopis, & quibusdã principibus in regem assumitur: & subito crux à Moguntino prædicatur: & à proceribus multis expeditio in terram sanctam cum cruce assumitur.

CAPVT XIII.

Henricus Thuringiæ Landgrauius, aduersus Fridericū electus, anno sexto & quadragesimo post mille ducentos, apud Francfordiam anno proximo curiam indixit: Sed Conradus Friderici filius, quem pater post extinctum Henricum constituit regem per Germaniam sub se regnaturum, filius Iolæ, quæ hereditatem afferebat patri ac filio, vt reges Hierosolymorum dicerentur: is collecto exercitu, Henrico Landgratio, iam recens electo, occurrit, cum ad indictum ferretur conuentum: collatãque manu superior factus
Conra-